

Datagedreven werken

Over datagedreven werken wordt veel gesproken, echter écht datagedreven werken vind nog maar nauwelijks plaats. De markt voor business intelligence trekt zich los van de klassieke dashboards. Zij verschuift naar “in-context analytics”. In plaats van zich voornamelijk te richten op het tonen van grafieken en doorsnijdingen of “drill-downs” biedt moderne Data Analytics haar toegevoegde waarde door inzichten binnen de applicatie aan de gebruiker te presenteren. Data over de context rondom de zaak die onder behandeling is, de rol van de gebruiker en de activiteit van dat moment spelen daarbij een cruciale rol. Zie tevens de toelichting bij [Business Analytics](#) inzake het gebruik van Cognos, een oplossing waar wij al geruime tijd op standaardiseren en waarmee ook al mooie stappen op het gebied van datagedreven werken gezet kunnen worden.

Een tweede ontwikkeling is dat data niet alleen vanuit een historisch perspectief wordt gebruikt. Op basis van actuele data en getrainde analyse-modellen kan worden verklaard waarom bepaalde omstandigheden op dat moment spelen of zich mogelijk af gaan spelen. Op basis van die analyses wordt de data naar een actueel advies voor de gebruiker vertaald. De gebruiker maakt daarbij, zonder extra inspanning, degelijk onderbouwde “datagedreven” beslissingen.

Datagedreven werken vraagt om een datagerichte overheid die open en transparant is. Wet- en regelgeving, zoals de [Wet hergebruik van overheidsinformatie](#), in combinatie met volledige transparantie over de wijze waarop met Data Analytics wordt omgegaan, is nodig om argwaan met betrekking tot deze ontwikkelingen te voorkomen.

Slimme applicaties

Ook Centric is overtuigd van het feit dat met de huidige gangbare technieken data beter kan worden benut dan nu doorgaans het geval is. Applicaties gebruiken de data op dit moment veelal strikt binnen het proces waarvoor het primair is bedoeld. Data biedt echter veel contextuele informatie voor andere doelstellingen van onze lokale overheid, mits uit betrouwbare bron, juist geïnterpreteerd en verantwoord ontsloten.

Datagedreven werken begint bij datagericht werken; onderzoek naar contextuele gegevens die kunnen helpen bij aandachtspunten die op zichzelf niet nieuw zijn, zoals:

- versnelling van werkprocessen met behoud van nauwkeurigheid;
- maatwerk advies en dienstverlening naar burgers en instanties zonder werkdrukverhoging;
- verdergaande risicobeheersing tegen lagere inspanning voor toezicht en handhaving.

De Centric applicaties zullen de komende jaren, naast de gebruikelijk automatisering van proceshandelingen, steeds intelligenter worden. De beoogde intelligentie in onze applicaties verschaft niet alleen extra inzicht voor de gebruikers maar voedt ook domein specifieke kennis de wijsheid van de gebruikers, waarbij zowel de gebruikers als de intelligente applicatie zelf steeds productiever worden.

Data Governance

Naast Data Privacy Impact Assessments op de data en toegangsrechten zal elk analyse model aan compliancy regels moeten voldoen ten gevolge van Wet- en regelgeving voor o.a. doelbinding, vertrouwelijkheid, transparantie en het voorkomen vertekende analyse resultaten (bias vorming) als gevolg van bepaalde data selectie, onderzoeksvragen, uitzonderingssituaties, of gewoonweg verkeerde analysetechnieken. Centric volgt daarbij het [Strategisch Actieplan van de rijksoverheid](#) en de beschikbare concrete voorbeelden voor AI modelbepalingen, zoals geformuleerd door de Gemeente Amsterdam.

Daar waar wet- en regelgeving dat mogelijk maakt heeft ook de interpretatie van contextuele omstandigheden over meerdere gemeenten en instanties heen steeds meer de aandacht. Omstandigheden die zich bij de ene gemeente eerder voordoen dan bij de andere kunnen zo bijdragen aan een algeheel beter presterende overheid.

Onderliggende ontwikkelingen

Ontwikkelingen als wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende technische randvoorwaarden voor handhaving van Data Privacy en Security-maatregelen hebben volop onze aandacht. Bij de realisatie van applicaties die het datagedreven werken maximaal ondersteunen spelen ook andere aspecten een voorname rol.

Bijvoorbeeld de uitwisselbaarheid van gegevens uit onderliggende databases op basis van een uniforme ontologie en taxonomie binnen een semantisch web. Ook een uniforme Informatie Architectuur is een voornaam punt van aandacht, onder meer in lijn met het [kennismodel Gemma 2.0](#). Naast kosten efficiënte uitwisselbaarheid van gegevens tussen de Centric applicaties onderling ligt de focus bovenal op interactie middels open standaarden in het verlengde van Common Ground en initiatieven als Haal Centraal. Nieuwe database structuren zoals labelled property graphs in relatie tot (open) linked data zijn daarbij in onderzoek. Centric verwacht hiermee in eerste instantie de relatie tussen bouwvergunningen en BAG-registraties (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) transparant en 1-op-1 met elkaar in verband te kunnen brengen, waarbij overlappende gegevens worden voorkomen. Deze technieken worden bovendien kansrijk geacht gezien hun eigenschap aanzienlijk snellere query's te kunnen realiseren bij een lagere belasting van de IT-infrastructuur. Dit biedt een kostendrukkend effect op de alsmaar groeiende hoeveelheid data.

Daarnaast hebben hybride Data Warehousing, Data Lake architectuur en data virtualisatie (Canonieke Data Ontsluiting in het verlengde van Common Ground) alle aandacht. Data Science stelt nieuwe eisen aan het snel raadplegen van grote hoeveelheden data zonder dat productieomgevingen daarvan hinder mogen ondervinden. Technieken als Distributed File Systems, MapReduce principes en Cluster Management bieden de mogelijkheid aan deze nieuwe eisen te kunnen voldoen zonder de noodzaak grote datasets te hoeven kopiëren naar decentrale separate data lakes.

Gezamenlijke aanpak

Ontsluiting van de soms ook strikt vertrouwelijke gegevens voor data science activiteiten kan uitsluitend plaatsvinden door nauwe samenwerking met onze klanten.

De aanpak vindt in kleine stappen plaats waarbij randvoorwaarden en verwachtingen overzichtelijk en hanteerbaar blijven. Samen met beleidsmakers en lijnmanagers definiëren wij business cases voor pilotprojecten in het kader van datagericht werken. De pilotprojecten adresseren uitdagingen die voor meerdere gemeenten herkenbaar zijn, zodat schaalvoordeel voor de ontwikkelde oplossingen benut kunnen worden. Dat laatste is erg belangrijk, juist ook omdat het trainen van analysemodellen baat heeft bij grotere hoeveelheden data. Uiteindelijk beoogt Centric de pilotprojecten naar standaard oplossingen in of in combinatie met de Centric applicaties terug te voeren. Dergelijke innovaties zullen vervolgens in de productkalenders worden aangekondigd. De eerste aankondigingen verwachten wij eind 2021, begin 2022.